

ಹಂಪಿ ಟೈಮ್ಸ್

HAMPI TIMES

ಕನ್ನಡ ದಿನಪತ್ರಿಕೆ
KANNADA DAILY

ಸಂಪಾದಕ: ಬಸವರಾಜ ಬಸವರಾಜ
EDITOR: BASAPUR BASAVARAJA
Email: hampitimes@gmail.com | M:94486 33038

ಸಂಪುಟ:02 • ಸಂಚಿಕೆ: 55 • ಪಿ.ಆರ್.ಜಿ.ಐ.ನಂ.:KARKAN/2023/88055 • ವಿಜಯನಗರ • 23.08.2024 • ಶುಕ್ರವಾರ • ಪುಟ:04 • ಬೆಲೆ:2
Volume:02 • Issue: 55 • PRGI No:KARKAN/2023/88055 • VIJAYANAGARA • 23.08.2024 • Friday • Page:04 • Rs:2

1 HAMPI TIMES
Leading
No. Local News Paper
85,000
E-PAPER READERS
NEWS PAPER ADD - THE BEST ADVERTISING PLATFORM TO BOOST YOUR BUSINESS
94486 33038
E-mail: hampitimes@gmail.com | # Valmiki Circle hospet-583201

Free Artificial foot / Limb and calipers providing camp

FREE

MSPL ಹೊಸಪೇಟೆ & ಭಗವಾನ್ ಮಹಾವೀರ್ ಅಂಗವಿಕಲರ ಸಹಕಾರ ಸಮಿತಿ, ಜೈಪುರ್ ಸಹಯೋಗದಲ್ಲಿ

ಉಚಿತ ಜೈಪುರ ಕೃತಕ ಕಾಲುಜೋಡಣೆ ಶಿಬಿರ

ದಿನಾಂಕ: 24-08-2024 ರಿಂದ 26-08-2024 ರವರೆಗೆ

ಸ್ಥಳ: ಸಹಕಾರಿ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂಟಪ, ನೆಹರೂ ಕಾಲೋನಿ, ಹೊಸಪೇಟೆ

ಸ್ವಾವಲಂಬಿ ಬದುಕಿಗೆ ಕೃತಕ ಕಾಲುಜೋಡಣೆ ಸಹಕಾರಿ ಈ ಕ್ಷಣವೇ ಹೆಸರು ನೋಂದಾಯಿಸಿ:- M: 9902500250 /9449135837

ಮೈಕ್ರೋ ನ್ಯೂಸ್

ಅಂಗನವಾಡಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆ, ಸಹಾಯಕರ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಆಹ್ವಾನ

ಹಂಪಿ ಟೈಮ್ಸ್ ಹೊಸಪೇಟೆ ಶಿಶು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಹೂವಿನ ಹಡಗಲಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಖಾಲಿ ಇರುವ 12 ಅಂಗನವಾಡಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆಯರು ಹಾಗೂ 44 ಸಹಾಯಕಿಯರ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಮೂಲಕ ಅರ್ಜಿ ಆಹ್ವಾನಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 12 ಕೊನೆಯ ದಿನವಾಗಿದೆ. ಅರ್ಹ ಮಹಿಳಾ ಹಾಗೂ ಲಿಂಗತ್ವ ಅಲ್ಲ ಸಂಖ್ಯಾತ ಮಹಿಳಾ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದು. ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ಹೂವಿನಹಡಗಲಿಯ ಶಿಶು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಾರ್ಯಾಲಯವನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಬಹುದು ಎಂದು ಶಿಶು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನಾಧಿಕಾರಿಗಳು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ತುಂಗಭದ್ರಾ ಡ್ರಾಮಾ ವೀಕ್ಷಣೆಗೆ ಅವಕಾಶ

ಹಂಪಿ ಟೈಮ್ಸ್ ಹೊಸಪೇಟೆ ತುಂಗಭದ್ರಾ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಮತ್ತು ಅದರ ಉದ್ಯಾನಗಳಿಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಂದರ್ಶಕರ ಪ್ರವೇಶಕ್ಕೆ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದ ನಿರ್ಬಂಧವನ್ನು ತುಂಗಭದ್ರಾ ಮಂಡಳಿಯು ತೆರವುಗೊಳಿಸಿ ಪ್ರವೇಶಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿದೆ. ತುಂಗಭದ್ರಾ ಜಲಾಶಯದ 19ನೇ ಕ್ರಸ್ತ್ ಗೇಟ್ ಮರುಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಸೈಟ್ ಮತ್ತು ಅದರ ಆವರಣಕ್ಕೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ನಿರ್ಬಂಧಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಮರುಸ್ಥಾಪನೆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದ ಕಾರಣ ತುಂಗಭದ್ರಾ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಮತ್ತು ಅದರ ಉದ್ಯಾನಗಳಿಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಂದರ್ಶಕರಿಗೆ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಅನುಮತಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತುಂಗಭದ್ರಾ ಜಲಾಶಯ ಮಂಡಳಿಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಪ್ರಕಟಣೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಅನುದಾನ ಬಿಡುಗಡೆಗೆ ಸಿಎಂ ಸೂಚನೆ

ಹಂಪಿ ಟೈಮ್ಸ್ ಬೆಂಗಳೂರು ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಅನುದಾನ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ ಅವರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸೂಚನೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ವಿಧಾನಸೌಧದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಭೇಟಿ ಮಾಡಿದ ರಾಜನ ಹಳ್ಳಿ ಮಹರ್ಷಿ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಪೀಠದ ಪ್ರ.ಸ.ನಾ.ನಂ.ದ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಚಿವ ಸತೀಶ್ ಜಾರಕಿಹೊಳೆ ನೇತೃತ್ವದ ಶಾಸಕರ ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯದ ಮುಖಂಡರ ನಿಯೋಗದ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ಸಿಎಂ ಸ್ಪಂದಿಸಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಅನುದಾನ ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳಿಸಲು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸೂಚನೆ ನೀಡಿದರು. ವಾಲ್ಮೀಕಿ ನಿಗಮಕ್ಕೆ ಈ ಹಿಂದೆ ನೀಡಲಾಗಿದ್ದ 84.63 ಕೋಟಿ ಅನುದಾನದಲ್ಲಿ 50 ಕೋಟಿ ಯನ್ನು ಎಸ್ ಐ ಟಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. >>4

ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಹಾನಿಯಾದ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ

ಡಿ.ಸಿ.ಎಂ.ಎಸ್. ದಿವಾಕರ ಹೇಳಿಕೆ | 230 ಮನೆಗೆ ಹಾನಿ | ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಳೆ | ಮುಂದುವರೆದ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಕಾರ್ಯ 309.35 ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಕೃಷಿ ಬೆಳೆ ಹಾನಿ | 90.93 ಹೆಕ್ಟೇರ್ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆ ಹಾನಿ | ಶೇ.100ರಷ್ಟು ಬಿತ್ತನೆ

ಹಂಪಿ ಟೈಮ್ಸ್ ಹೊಸಪೇಟೆ

ಮಳೆಯಿಂದಾಗಿ ಹಾನಿಯಾದ 230 ಮನೆಗಳ ಪೈಕಿ 126 ಮನೆಗಳಿಗೆ ನಿಯಮಾನುಸಾರ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಕೈಗೊಂಡು ಪರಿಹಾರ ಧನ ಪಾವತಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು 104 ಮನೆಗಳು ಕಳೆದ 4 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹಾನಿಯಾಗಿದ್ದು, ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿ ಸಮೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿ ನಿಯಮಾನುಸಾರ ಪರಿಹಾರ ವನ್ನು ಪಾವತಿಸಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಜಿಲ್ಲಾ ವಿಪತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ಪ್ರಾಧಿ, ಕಾರದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಆಗಿರುವ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿ ಎಂ.ಎಸ್.ದಿವಾಕರ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಳೆಯಿಂದಾಗಿ ಜೂನ್ ಒಂದನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೂ ತಾಲ್ಲೂಕುವಾರು ಹೊಸಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 24, ಹಗರಿಬೊಮ್ಮನಹಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 26, ಕೂಡ್ಲಿಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 81, ಹರಪನಹಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 32, ಹಡಗಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 30 ಮತ್ತು ಕೊಟ್ಟೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 37 ಸೇರಿ ಒಟ್ಟು 230 ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹಾನಿಯಾಗಿದೆ. ಹರಪನಹಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಕೂಡ್ಲಿಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮತ್ತು ಹಡಗಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ತಲಾ ಒಂದು ಸೇರಿ 3 ದೂಡ್ಡ ಜಾನುವಾರುಗಳ ಪ್ರಾಣಹಾನಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಮೂರೂ ಜಾನುವಾರುಗಳ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ನಿಯಮಾನುಸಾರ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಪಾವತಿ ಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಬೆಳೆಹಾನಿಯಾದ ರೈತರುಗಳಿಗೆ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಕೈಗೊಂಡು ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಪಾವತಿಸಲಾಗುವುದು. ರೈತರು ಆತಂಕಪಡುವ ಅತ್ಯಂತ ಮೌಲ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯಬೇಡಿ ಸಲಹೆ.

ಬೆಳೆಹಾನಿ ಪರಿಹಾರ ಪಾವತಿಗೆ ಕಮಿಷನರಿ ಡಿಸಿ ಸೂಚನೆ

ಹಂಪಿ ಟೈಮ್ಸ್ ಹೊಸಪೇಟೆ ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಕೋಪಗಳಿಂದ ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಉಂಟಾಗುವ ಬೆಳೆ ಹಾನಿ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ನಿಯಮಾನುಸಾರ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಹಂತದಲ್ಲಿ ನಿಯಮಾನುಸಾರ ಪಾವತಿಸಲು ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ ಹಾಗೂ ಷರತ್ತು ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿ ಆದೇಶಿಸಿರುವುದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಪಾಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿ ಎಂ.ಎಸ್.ದಿವಾಕರ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಇಲಾಖೆಗಳ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. 2024-25 ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಕೋಪಗಳಿಂದ ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಉಂಟಾಗುವ ಬೆಳೆ ಹಾನಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಗೃಹ ಮಂತ್ರಾಲಯವು 2023ರ ಜುಲೈ 11ರಂದು ಹೊರಡಿಸಿರುವ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ವಯ ನಿಯಮಾನುಸಾರ ರಾಜ್ಯ ವಿಪತ್ತು ಪರಿಹಾರ ನಿಧಿಯಿಂದ ಪಾವತಿಸಬಹುದಾದ

ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಳೆ: 2024-25ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಮುಂಗಾರು ಮಳೆಯಿಂದಾಗಿ ಜೂನ್ 1ನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದ 22ನೇ ಆಗಸ್ಟ್‌ವರೆಗೂ 237 ಮಿ.ಮೀ ವಾಡಿಕೆ ಮಳೆ ಆಗಬೇಕಾಗಿದ್ದು, 354 ಮಿ.ಮೀ ಮಳೆ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಶೇ.49ರಷ್ಟು ವಾಡಿಕೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಳೆ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಕೊಟ್ಟೂರು ಮತ್ತು ಕೂಡ್ಲಿಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ 138 ಮತ್ತು 145 ಶೇಕಡಾ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಳೆ ಆಗಿದೆ. **ಶೇ.100ರಷ್ಟು ಬಿತ್ತನೆ:** ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಶೇ.100 ರಷ್ಟು ಬಿತ್ತನೆಯಾಗಿದೆ. 2,94,000 ಹೆಕ್ಟೇರ್

ಪರಿಹಾರ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಹಂತದಲ್ಲಿಯೇ ಪರಿಹಾರ ತಂತ್ರಾಂಶದ ಮೂಲಾಂತರ ಮಾತ್ರವೇ ನಿಯಮಾನುಸಾರ ಅರ್ಹ ರೈತ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ಅರ್ಹತೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಪಾವತಿಸಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿ, ಅದರಂತೆ ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಉಂಟಾಗುವ ಬೆಳೆ ಹಾನಿಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ನಿಯಮಾನುಸಾರ ಪಾವತಿಸಲು ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ ಹಾಗೂ ಷರತ್ತು ಮತ್ತು ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರವು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದೆ. ಸರ್ಕಾರವು 2024ರ ಆಗಸ್ಟ್ 16ರಂದು ಹೊರಡಿಸಿದ ಸುತ್ತೋಲೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳಂತೆ ಅಗತ್ಯ ಕ್ರಮ ವಹಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೊಸಪೇಟೆ ಮತ್ತು ಹರಪನಹಳ್ಳಿ ಸಹಾಯಕ ಆಯುಕ್ತರು, ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ, ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆ, ರೇಷ್ಮೆ ಇಲಾಖೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ವಿಜಯನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎಲ್ಲ ತಾಲೂಕಿನ ತಹಶೀಲ್ದಾರ್‌ಗಳಿಗೆ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರಮುಖ ಬೆಳೆಗಳು ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ, ಶೇಂಗಾ, ಭತ್ತ, ಜೋಳ, ಸಜ್ಜೆ, ತೊಗರಿ ಮತ್ತು ರಾಗಿ ಬೆಳೆಗಳು ಬಿತ್ತನೆಯಾಗಿದೆ. ಹಾಗೂ ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ 4795 ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಮುಖ ಬೆಳೆಗಳು ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ, ಟಮೋಟೋ, ಈರುಳ್ಳಿ, ಬದನೆ ಬೆಳೆಗಳು ಸಹ ಬಿತ್ತನೆಯಾಗಿರುತ್ತವೆ. **ಕೃಷಿ ಬೆಳೆ ಹಾನಿ:** ಮಳೆಯಿಂದಾಗಿ 309.35 ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಬೆಳೆ ಹಾನಿಯಾಗಿದೆ. ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ 136.29 ಹೆಕ್ಟೇರ್, ಭತ್ತ 118.71

ಹೆಕ್ಟೇರ್, ಹತ್ತಿ 21.1 ಹೆಕ್ಟೇರ್, ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ 11.3 ಹೆಕ್ಟೇರ್, ಜೋಳ 8.14 ಹೆಕ್ಟೇರ್, ಸಜ್ಜೆ 6.88 ಹೆಕ್ಟೇರ್, ಕಬ್ಬು 2.23 ಹೆಕ್ಟೇರ್, ರಾಗಿ 3.2 ಹೆಕ್ಟೇರ್, ಶೇಂಗಾ 1.1 ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಮತ್ತು ಹಸರು 0.4 ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ನಷ್ಟು ಕೃಷಿ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಹಾನಿಯಾಗಿದೆ. **ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಬೆಳೆ ಹಾನಿ:** ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ 90.93 ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಾನಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳ ಪೈಕಿ ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ 32.4 ಹೆಕ್ಟೇರ್, ಈರುಳ್ಳಿ 23.1 ಹೆಕ್ಟೇರ್, ಪಪಾಯಿ 3.2 ಹೆಕ್ಟೇರ್, ಬಾಳೆ 5.8 ಹೆಕ್ಟೇರ್, ಟಮೋಟೋ 4.8 ಹೆಕ್ಟೇರ್, ಹಾಗಲಕಾಯಿ 5.8 ಹೆಕ್ಟೇರ್, ಕುಂಬಳ ಕಾಯಿ 1.8 ಹೆಕ್ಟೇರ್, ನುಗ್ಗೆ 5.2 ಹೆಕ್ಟೇರ್, ವಿಳೇದಲೆ 2.73 ಹೆಕ್ಟೇರ್, ಗುಲಾಬಿ 3.5 ಹೆಕ್ಟೇರ್, ಸುಗಂಧರಾಜ 1.2 ಹೆಕ್ಟೇರ್, ಅಡಿಕೆ 0.8 ಹೆಕ್ಟೇರ್, ಹಿರೇಕಾಯಿ 0.8 ಹೆಕ್ಟೇರ್ ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಬೆಳೆಗಳು ಹಾನಿಯಾಗಿರುತ್ತವೆ. **ಜಂಟಿ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಕಾರ್ಯ ಪ್ರಗತಿ:** ಪೂರ್ವ ಮುಂಗಾರಿನಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 186.00 ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಹಾನಿಯ ಜಂಟಿ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಕಾರ್ಯವು ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿದ್ದು, ರೈತರ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರ ತಂತ್ರಾಂಶದಲ್ಲಿ ಗಣಕೀಕರಣಗೊಳಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಜಮಾ ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಮುಂಗಾರು ಋತುವಿನಲ್ಲಿ ಆದ ಬೆಳೆಹಾನಿಗಳ ಜಂಟಿ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಕಾರ್ಯವು ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿದ್ದು, ಹಾನಿಯಾದ ರೈತರ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ರೈತರ ಖಾತೆಗಳಿಗೆ ಬೆಳೆ ಪರಿಹಾರ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಜಮಾ ಮಾಡಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಪಿ.ಪಿ.ಪಿ, ಬಣ್ಣಲೇಪಿತ ಗೌರಿಗಣೇಶ ವಿಗ್ರಹಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ, ಮಾರಾಟ, ವಿಸರ್ಜನೆಗೆ ನಿಷೇಧ

ಬಣ್ಣಲೇಪಿತ ಮಣ್ಣಿನ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಮೂರ್ತಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಹಬ್ಬ ಆಚರಿಸಿ: ಡಿಸಿ

ಹಂಪಿ ಟೈಮ್ಸ್ ಹೊಸಪೇಟೆ ಸ್ವರ್ಣಗೌರಿ ಹಾಗೂ ವರಸಿದ್ಧಿ ವಿನಾಯಕ ಚತುರ್ಥಿ ಹಬ್ಬದ ನಿಮಿತ್ತ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಪ್ರಾಸ್ಟ್ ಆಫ್ ಪ್ರಾರಿಸ್ (ಪಿ.ಪಿ.ಪಿ) ಮತ್ತು ಬಣ್ಣಲೇಪಿತವಾದ ವಿಗ್ರಹಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ, ಮಾರಾಟ ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ ಯಾವುದೇ ಕೆರೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಜಲ ಮೂಲಗಳಲ್ಲಿ ವಿಸರ್ಜಿಸುವುದನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಿ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಆದೇಶ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಪ್ರಾಸ್ಟ್ ಆಫ್ ಪ್ರಾರಿಸ್ (ಪಿ.ಪಿ.ಪಿ) ಮತ್ತು ಬಣ್ಣಲೇಪಿತ ವಿಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಪೂಜಿಸಿದ ನಂತರ ಕೆರೆ, ಬಾವಿ ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಜಲಮೂಲಗಳಿಗೆ ವಿಸರ್ಜಿಸುವುದು ಸಂಪ್ರದಾಯವಾಗಿದ್ದು ಇದರಿಂದಾಗಿ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಜಲಮೂಲಗಳು ಮಲಿನಗೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಅಂತಹ ವಿಗ್ರಹಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಬಾರದೆಂದು ಹಾಗೂ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿಯ (ನಿವಾರಣೆ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ) ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಐ.ಪಿ.ಸಿ ಸೆಕ್ಷನ್ 1860ರ ಪ್ರಕಾರ ಕ್ರಮಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. ಗೌರಿ ಗಣೇಶ ಹಬ್ಬದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಣ್ಣಲೇಪಿತ ಮಣ್ಣಿನ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಮೂರ್ತಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಹಬ್ಬ ಆಚರಿಸಿ ತದನಂತರ ಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ನಗರಸಭೆ ಅಥವಾ ಪುರಸಭೆಯಿಂದ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿರುವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಸಂಚಾರಿ ವಾಹನದಲ್ಲಿಯೇ ಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ವಿಸರ್ಜಿಸಬೇಕು. ಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ವಿಸರ್ಜಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಸಿ ಕಸ (ಹೂ, ಹಣ್ಣು, ಬಾಳಕೆಂಬ, ಮಾವಿನ ತೋರಣ ಇತ್ಯಾದಿ ಅಲಂಕಾರಿಕ ವಸ್ತುಗಳು) ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿ ನಗರಸಭೆ ಅಥವಾ ಪುರಸಭೆಯ ಕಸ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ವಾಹನಕ್ಕೆ ನೀಡಬೇಕು. ಈಗಾಗಲೇ ಏಕ ಬಳಕೆ ಪ್ರಾಸ್ಟಿಕ್ ಉತ್ಪಾದನೆ, ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ವಿತರಣೆ, ಮಾರಾಟ ಮತ್ತು ಬಳಕೆಯನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಿದ್ದು ಅದರಂತೆ ಗೌರಿ ಗಣೇಶ ಹಬ್ಬದ ಆಚರಣೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಿಷೇಧಿತ ಏಕ ಬಳಕೆಯ ಪ್ರಾಸ್ಟಿಕ್‌ಗಳನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಬಳಸದಂತೆ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಆದೇಶ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ 10 ಸಾವಿರ ಮೀಟರ್ ಓಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಶಿಕ್ಷಕ ನಾಗರಾಜ್ ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆ

ಹಂಪಿ ಟೈಮ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟೂರು ಕೊಟ್ಟೂರು ತಾಲೂಕಿನ ಉಜ್ಜಯಿನಿ ಗ್ರಾಮದ ಶಿಕ್ಷಕ ನಿಲುವಂಜಿ ನಾಗರಾಜ್ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಓಟದ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ವೇಗದ ಓಟದಲ್ಲಿ ಜಯಿಸಿ ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿ ಗ್ರಾಮದ ಕೀರ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ನೌಕರರ ಸಂಘ, ಯುವ ಸಬಲೀಕರಣ ಹಾಗೂ ಕ್ರೀಡಾ ಇಲಾಖೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕಂಠೀರವ ತ್ರೀಡಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಆಯೋಜಿಸಿದ್ದ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಕ್ರೀಡಾ ಕೂಟದ ಓಟದ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕ ನಾಗರಾಜ್ ಉತ್ತಮ ಪ್ರದರ್ಶನ ತೋರಿ ರಾಷ್ಟ್ರ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಶಿಕ್ಷಕ ನಾಗರಾಜ್ 5 ಸಾವಿರ ಮೀಟರ್ ಓಟದಲ್ಲಿ ದ್ವಿತೀಯ, 10 ಸಾವಿರ ಮೀಟರ್ ಓಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದು ಉತ್ತಮ ಸಾಧನೆ ತೋರಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಸಾಧನೆಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳು ಹಾಗೂ ಕ್ರೀಡಾಭಿಮಾನಿಗಳು ಮೆಚ್ಚುಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಪ್ರಸ್ತುತ ಇವರು ಹರಪನಹಳ್ಳಿ ತಾಲೂಕಿನ ಅಲಸಂಖ್ಯಾತರ ಮೊರಾರ್ಜಿ ದೇಸಾಯಿ ವಸತಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಉತ್ತಮ ಅರೋಗ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ನಿತ್ಯ ವ್ಯಾಯಾಮ, ಓಡುವ ಅಭ್ಯಾಸ ಹೊಂದಿದ್ದರಿಂದ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ 10 ಸಾವಿರ ಮೀಟರ್ ಓಟದ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಿ ಇಂದು ರಾಷ್ಟ್ರ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆ ಆಗಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀರಾಘವೇಂದ್ರ ಗುರುಸಾರ್ವಭೌಮರ ಉತ್ತರಾಧನೆ ಸಂಪನ್ನ

ವಿಶೇಷವಾಗಿ ರಾಯರ ಬೃಂದಾವನಗಳಿಗೆ ಅಲಂಕಾರ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಉತ್ತಮ ಮೂರ್ತಿಗಳ ಕನಕಾಭಿಷೇಕ, ಸರ್ವಸೇವೆ, ಮಹಾಪೂಜೆ ಬಳಿಕ ಹಸ್ತೋದೇಕ, ನೇವೈದ್ಯ, ಮಹಾಮಂಗಳರಾಶಿ ಜರುಗಿತು. ಉತ್ತರಾಧನ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಮಹಾರಥೋತ್ಸವ ನಡೆಯಿತು. ವಿವಿಧ ಮಹಿಳಾ ಭಜನಾ ಮಂಡಳಿಗಳ ಸದಸ್ಯರು ನೃತ್ಯ ಗೀತೆಗಳೊಂದಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಭಕ್ತಿ ಅರ್ಪಿಸಿದರು. ಬಳಿಕ ಅಲಂಕಾರ ಭ್ರಾತೃಣರ ಸಂತರ್ಪಣೆ ಹಾಗೂ ಬಂದ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಅನ್ನದಾನ ಜರುಗಿತು. ಶ್ರೀಮಠದ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಸಾಮೂಹಿಕ ಭಜನೆ, ಅಷ್ಟೋತ್ತರ ಪಾರಾಯಣ, ಕೋಲಾಟ, ನೃತ್ಯ ಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆಯಿತು. ಶ್ರೀಮಠದ ವಿಭಾಗೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ಗುರುರಾಜ್ ದಿಗ್ಗಾಂವಿ, ಶಾಖಾ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರಾದ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ, ಟೀಕಾಚಾರ್ಯ ಗಂಜಳ್ಳಿ, ಅನಂತ ಪದ್ಮನಾಭ, ವಿಜಯ್ ಕುಮಾರ್, ಶಿರಕೋಳ್ಳಿ ಗುರುರಾಜ್, ಭೀಮಸೇನಾರ್ಜುಣ, ಪವಾನಾರ್ಜುಣ, ಪ್ರಹ್ಲಾದಾಚಾರ್ಯ, ಇತರರಿದ್ದರು.

ಹಂಪಿ ಟೈಮ್ಸ್ ಹೊಸಪೇಟೆ ನಗರ ಸೇರಿದಂತೆ ಜಿಲ್ಲಾದ್ಯಂತ ಮಂತ್ರಾಲಯ ಶ್ರೀರಾಘವೇಂದ್ರ ಸ್ವಾಮಿಗಳ 353 ನೇ ಉತ್ತರಾಧನ ನಿಮಿತ್ತ ಮಹಾರಥೋತ್ಸವ ಜರುಗಿತು. ಶ್ರೀರಾಘವೇಂದ್ರ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ನಗರದ ಶಾಖಾ ಮಠಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ

ಹೊಸಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಜಿಪಿ ಜಿಲ್ಲಾಧ್ಯಕ್ಷ ಚನ್ನಬಸವನಗೌಡ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ ಮತ್ತು ಸಿಎಂ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ ರಾಜೀನಾಮೆಗೆ ಅಗ್ಗುಟಿ ಗುರುವಾರ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ನಡೆಯಿತು. ಶಾಸಕ, ಕೃಷ್ಣನಾಯ್ಕ, ಬಿಜಿಪಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಿದ್ದರು.

ವಿಜ್ಞಾನ

ಮರಗಳಂತೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಏಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜೀವಿತಾವಧಿ ಹೊಂದಿಲ್ಲ?

■ ಆರ್.ಬಿ.ಗುರುಬಸವರಾಜ

ರೋಜ ತಾತನ ಜೊತೆಗೆ ವಾಕಿಂಗ್ ಹೋಗಿದ್ದಳು. ಕಿರಿಯ ಬಳಿಯ ಅರಳಿ ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಇಬ್ಬರೂ ಕುಳಿತು ಸಂಜೆಯ ಸೊಬಗನ್ನು ಸವಿಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಕುಳಿತ ರೋಜಾಳಿಗೆ ಅರಳಿ ಮರದ ಆಯಸ್ಸು ತಿಳಿಯುವ ಮನಸ್ಸಾಯಿತು. "ತಾತ ಈ ಮರದ ಆಯಸ್ಸು ಎಷ್ಟಿರಬಹುದು? ಎಂದಳು. ತಾತನು 'ಇದು ನಮ್ಮ ತಾತ ಮುತ್ತಾತರ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಇರುವ ಹಳೆಯ ಮರ. ಇದರ ನಿಖರವಾದ ಆಯಸ್ಸು ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ತಾತ ಹೇಳುವ ಪ್ರಕಾರ ಇದರ ವಯಸ್ಸು ಸುಮಾರು 350 ರಿಂದ 400 ವರ್ಷಗಳು ಇರಬಹುದು. ಎಂದರು. ಅವಳಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. "ಏನೂ! ಈ ಮರಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ವಯಸ್ಸಾಗಿದೆಯಾ?" ಎಂದು ಅಚ್ಚರಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದಳು.

ಅದಕ್ಕೆ ತಾತ ಹೌದು ಎಂಬಂತೆ ತಲೆ ಅಲ್ಲಾಡಿಸಿದರು. "ತಾತ, ಮರಗಳಂತೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಏಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜೀವಿತಾವಧಿ ಹೊಂದಿಲ್ಲ?" ಎಂದಳು. ಅದಕ್ಕೆ ತಾತ ತಮ್ಮ ಅನುಭವದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಜೀವಿಯ ಜೀವಿತಾವಧಿಯು ಅನುವಂಶಿಕ ಮತ್ತು ಪರಿಸರದ ಅಂಶಗಳ ಸಂಕೀರ್ಣವಾದ ಪರಸ್ಪರ ಕ್ರಿಯೆಯಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮರಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಏಕೆ ಬದುಕುತ್ತವೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಸರಳ ವಿವರಣೆಯಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಮತ್ತು ಮರಗಳು ವಿಭಿನ್ನ ಜೀವನ ಇತಿಹಾಸಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ವಿಕಸನೀಯ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಅದು ಅವುಗಳ ವಿಭಿನ್ನ ಜೀವಿತಾವಧಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಮರಗಳು ದೀರ್ಘಾವಧಿಯ ಜೀವಿಗಳಾಗಿವೆ. ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮರಗಳಿಗಿಂತ ಚಿಕ್ಕದಾಗಿರುತ್ತವೆ (ಕೆಲವು ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಮರಗಳಿಗಿಂತ ದೊಡ್ಡದಾಗಿವೆ) ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಚಲನಾತ್ಮಕ ಆಗಿರುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಪರಭಕ್ಷಕ, ರೋಗ ಮತ್ತು ಪರಿಸರದ ಅಪಾಯಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತವೆ. ಅದು ಅವುಗಳ ಜೀವಿತಾವಧಿಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮರಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಚಲನಾತ್ಮಕತೆಯ ದರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಅಂದರೆ ಅವುಗಳ ಜೀವಕೋಶಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿರುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಕಾಲಾನಂತರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಾನಿಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತವೆ. ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಆಯಸ್ಸು ಕಡಿಮೆ ಇರಲು ಇದು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ಚಯಾಪಚಯ, ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿ, ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಅನುವಂಶಿಕತೆ ಸೇರಿದಂತೆ ವಿವಿಧ ಅಂಶಗಳ ಸಂಕೀರ್ಣ ಕ್ರಿಯೆಗಳು ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಮತ್ತು ಮರಗಳ ನಡುವಿನ ಜೀವಿತಾವಧಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿವೆ.

ಸುನಿತಾ ವಿಲಿಯಮ್ಸ್... ತ್ರಿಶಂಕು ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲ

ಸುನಿತಾ ವಿಲಿಯಮ್ಸ್... ಹೆಸರನ್ನು ಕೇಳಿದೊಡನೆ ಹೌದಲ್ಲೇ! ಆಕೆ ಇನ್ನೂ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶದಿಂದ ಮರಳಿ ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ವಿಚಾರ ಧಟ್ಟನೆ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದು ಕೊಂಚ ಕಸಿವಿಸಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಮನ ಕೇಡನ್ನು ಶಂಕಿಸಿ ಗಾಬರಿಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ, ಎದೆ ಬಡಿತ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. 2003 ಫೆಬ್ರವರಿ ಒಂದರಂದು ಕೊಲಂಬಿಯಾ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ನೌಕೆಯಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಗೆ ಮರಳುತ್ತಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೌಕೆಯ ಉಷ್ಣ ನಿರೋಧಕ ಕವಚಕ್ಕೆ ಆದ ಹಾನಿಯಿಂದಾಗಿ ಭಾರತೀಯ ಮೂಲದ ಕಲ್ಪನಾ ಚಾವ್ಲಾ ಸೇರಿದಂತೆ ಏಳು ಜನ ಗಗನಯಾನಿಗಳು ಮೃತಪಟ್ಟಿದ್ದು ನೆನಪಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಭಾರತೀಯ ಮೂಲದ ಕಲ್ಪನಾ ಚಾವ್ಲಾಳ ದುರಂತ ಅಂತ್ಯದ ನೆನಪಾಗಿ ಮನ ನಡುಗುತ್ತದೆ. ಮರುಕ್ಷಣವೇ ಸುನಿತಾ ವಿಲಿಯಮ್ಸ್ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಮರಳಿ ಬರಲಿ ಎಂದು ಮನ ಹಾರೈಸುತ್ತದೆ.

ಭಾರತೀಯ ಮೂಲದ ಸುನಿತಾ ವಿಲಿಯಮ್ಸ್ ಅವರ ತಂದೆ ಗುಜರಾತ್ ನ ಮೆಹಸಾನಾ ಜಿಲ್ಲೆಯವರು. ಅಮೆರಿಕಾದ ಒಹಾಯೋ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುವ ಅವರಿಗೆ 1965 ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 19 ರಂದು ಸುನಿತಾ ವಿಲಿಯಮ್ಸ್ ಜನಿಸಿದಳು. ತನ್ನ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪೂರೈಸಿದ ಸುನಿತಾ ಅಮೆರಿಕಾದ ನೌಕಾಪಡೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್ ಆಗಿದ್ದರು. ಮುಂದೆ 1998ರಲ್ಲಿ ನಾಸಾದ ಗಗನಯಾನಿಯಾಗಿ ಆಕೆ ಆಯ್ಕೆಯಾದಳು. ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳ ಸತತ ತರಬೇತಿಗಳ ನಂತರ ಮೊದಲ ಬಾರಿ 2007ರಲ್ಲಿ ಆಕೆ ನಾಸಾದ ಗಗನಯಾನಿಯಾಗಿ ಅಂತರಿಕ್ಷಯಾನ ಮಾಡಿದ್ದಳು. 2012ರಲ್ಲಿ ಎರಡನೇ ಬಾರಿ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಯಾನವನ್ನು ಮಾಡಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ದಿನಗಳನ್ನು ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಸುನಿತಾ ವಿಲಿಯಂ ಮೊದಲ ಬಾರಿ 2007ರಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಸಲ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ನಡಿಗೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡರೆ, ಎರಡನೇ ಬಾರಿ ಮೂರು ಸಲ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ನಡಿಗೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದರು. ಮೊದಲ ಎರಡು ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಒಟ್ಟು 322 ದಿನಗಳನ್ನು ಅಂತರಿಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇದೀಗ ಆಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಅನುಭವಿ ಮಹಿಳಾ ಗಗನಯಾನಿ.

ಈ ಹಿಂದೆ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶಯಾನಕ್ಕೆ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದ ಗಗನನೌಕೆಗೆ ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ ಇದೀಗ ಬೋಯಿಂಗ್ ಸ್ಟಾರ್ ಲೈನ್ಸ್ ನವರ ಸ್ಟೇಸ್ ಕ್ಯಾಪ್ಸಲ್ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಾರ ಕಾಲದ ಕಾರ್ಯನಿಮಿತ್ತ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ನಿಲ್ದಾಣಕ್ಕೆ 2024ರ ಜೂನ್ 5ರಂದು ತನ್ನ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿ ಬುಚ್ ವಿಲ್ಯೋರ್ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಪಯಣಿಸಿದ್ದ ಸುನಿತಾ 14ನೇ ತಾರೀಖಿನಂದು ಅದೇ ಸ್ಟೇಸ್ ಕ್ಯಾಪ್ಸಲ್ ನಲ್ಲಿ ಮರಳಿ ಬರಬೇಕಿತ್ತು... ಆದರೆ ಕಾರಣಾಂತರಗಳಿಂದ ಅವರ ಪಯಣ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಇಬ್ಬರೂ ಗಗನಯಾನಿಗಳು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿಯಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ.

ವೀಣಾ ಹೇಮಂತಗೌಡ ಪಾಟೀಲ್ ಲೇಖಕಿ, ಮುಂಡಗಿ, ಗದಗ

ಈ ಹಿಂದೆ ಸ್ಟಾರ್ ಲೈನ್ಸ್ 2019 ರಲ್ಲಿ ತನ್ನ (ಸ್ಟೇಸ್ ಕ್ಯಾಪ್ಸಲ್) ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಕೋಶವನ್ನು ಮಾನವರ ಹಿತವಾಗಿ ಉಡಾಯಿಸಿದ್ದು ಅದು ಕಕ್ಷೆಗೆ ಸೇರಲು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ನಿಲ್ದಾಣವನ್ನು ತಲುಪಿರಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ 2022 ರಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಯಾನ ಪರೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಿದಾಗ ಅದು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ದ್ದರೂ ಕೂಡ ಒಂದಿಗಿಂತ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಕೋಶ (ಸ್ಟೇಸ್ ಕ್ಯಾಪ್ಸಲ್ನಲ್ಲಿ) ದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ದೋಷಗಳಿದ್ದು ಪತ್ತೆಯಾಗಿತ್ತು. ಇದೀಗ ಮೂರನೇ ಬಾರಿ ಅಮೆರಿಕದ ನಾಸಾ ಗಗನ ಯಾನ ಸಂಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಮತ್ತೆ ಬೋಯಿಂಗ್ ಸ್ಟಾರ್ ಲೈನ್ಸ್ ಗಳು ಜಂಟಿಯಾಗಿ ಜೂನ್ 5ರಂದು ಮೊದಲ ಮಾನವಸಹಿತ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಪಯಣಕ್ಕೆ ನನ್ನವಾಗಿರುವ ಸ್ಟೇಸ್ ಕ್ಯಾಪ್ಸಲ್ನನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಅಮೆರಿಕಾದ ಫ್ಲೋರಿಡಾದಿಂದ ಸುನಿತಾ

ವಿಲಿಯಮ್ಸ್ ಮತ್ತು ಬುಚ್ ವಿಲ್ಯೋರ್ ಅವರನ್ನು 400 ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ದೂರದ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ನಿಲ್ದಾಣಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ದಿದೆ. ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ನಿಲ್ದಾಣದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಸಂಶೋಧನಾ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ ಇನ್ನಿತರ ಏಳು ಗಗನಯಾನಿಗಳ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನೆರವಾಗಲು ಈ ಇಬ್ಬರು ಗಗನಯಾನಿಗಳು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಜಿನ್ ನಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬಂದ ದೋಷದಿಂದಾಗಿ ನೌಕೆಯನ್ನು ಸ್ವಯಂಚಾಲಿತವಾಗಿ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ನಿಲ್ದಾಣಕ್ಕೆ ಚೋಡಿಸುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ಸ್ವಯಂ ಚಾಲಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ವಿಫಲವಾದ ಕಾರಣ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ನಿಲ್ದಾಣಕ್ಕೆ ನೌಕೆಯನ್ನು ಚೋಡಿಸಲು ಸುನಿತಾ ಮತ್ತು ವಿಲ್ಯೋರ್ ಹರಸಾಹಸ ಪಡಬೇಕಾಯಿತು. ಸ್ಟಾರ್ ಲೈನ್ಸ್ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶಕೋಶದಲ್ಲಿನ ಯಾಂತ್ರಿಕ ದೋಷಗಳು ಪರಿಹಾರವಾಗಲಿವೆ ಎಂಬ ವಿಶ್ವಾಸ ನಾಸಾ ಮತ್ತು ಬೋಯಿಂಗ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಇದೆ. ಅದೇ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ನೌಕೆಯಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರೂ ಭೂಮಿಗೆ ಮರಳುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯು ಇದೆ... ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಅವರಿಬ್ಬರನ್ನು ಮತ್ತೆ ಭೂಮಿಗೆ ಮರಳಿ ತರಲು ಬೇರೊಂದು ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕೂಡ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ... ಆದರೆ ಅದು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಂಡರೂ ಕೂಡ ಆರು ತಿಂಗಳ ಕಾಲ

ಕಾಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸದ್ಯದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗೆಯೇ ಮುಂದುವರೆದರೆ ಸುನಿತಾ ಮತ್ತು ವಿಲ್ಯೋರ್ ಹಲವಷ್ಟು ಮನೋದೈಹಿಕ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಕಷ್ಟು ವಿಕಿರಣಗಳಿಗೆ ಆಕೆ ಮತ್ತು ಆಕೆಯ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿ ತೆರವುಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ವಿಕಿರಣ ಸಂಬಂಧಿ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗುವ ಅಪಾಯ ಇರುತ್ತದೆ. ಶೂನ್ಯ ಗುರುತ್ವಾಕರ್ಷಣೆ ಇರುವ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶದಲ್ಲಿ ಮೂಳೆಯ ಸಾಂದ್ರತೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವ ಮಾಂಸ ಖಂಡಗಳು ಕ್ಷೀಣಿಸುವ ಅಪಾಯ ಎದುರಾಗಬಹುದು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಮಾನಸಿಕವಾಗಿಯೂ ಕುಗ್ಗಬಹುದಾದ ಸಂಭವನೀಯತೆಗಳು ಅಧಿಕ. ಆಶಾದಾಯಕ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ ಗಗನಯಾನಿಗಳು ಒಮ್ಮೆ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ನಿಲ್ದಾಣಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಆರು ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ... ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಒಂದು ವರ್ಷವೂ ಆಗಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಮಾನಸಿಕ ಸಿದ್ಧತೆಗಳನ್ನು ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶಯಾನಿಗಳು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಏನೇ ಆದರೂ ಅನುಭವಿ ಗಗನಯಾನಿಗಳಾಗಿರುವ ಸುನಿತಾ ವಿಲಿಯಮ್ಸ್ ಮತ್ತು ಬುಚ್ ವಿಲ್ಯೋರ್ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಭೂಮಿಗೆ ಮರಳಿ ಬರಲಿ ಎಂದು ಇಡೀ ಜಗದ ಜನರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಫಲಿಸಲಿ.

ಮಕ್ಕಳು ಅರಸರಾಗಬೇಕೆ?

ಓದಲು ಸಮಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಪತ್ತಿಕೆಯನ್ನು ಕೈ ಬಿಡಬಾರದು, ಕನ್ನಡ ಪತ್ತಿಕೆಯೊಂದು ಕೈಯಲ್ಲಿಡಿದರೆ, ಹಿರಿಯರನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವ ಮಕ್ಕಳು ಮೊಟ್ಟೆ ಬಿಟ್ಟು ಅಕ್ಷರ ದಾಸರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅಕ್ಷರ ದಾಸರಾದರೆ ಅರಸರು ಆಗಬಲ್ಲರಲ್ಲವೇ ?

ನೀವೂ ಬರೆಯಬಹುದು

ಹಂಪಿ ಟೈಮ್ಸ್ ಪತ್ತಿಕೆ ಆರಂಭಿಸಿದ್ದು ನಾವಾದರೂ, ಕೈಹಿಡಿದು ನಡೆಸುವವರು ನೀವು. ನಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆಯೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ನಿಮ್ಮ ಆಶಯಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಪತ್ತಿಕೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ, ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೂ ನಮ್ಮದಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ನಮ್ಮ ಬರವಣಿಗೆ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಬರಹಗಾರರಾಗಿದ್ದರೆ ನೀವೂ ಕೂಡ ನಿಮ್ಮ ಬರಹವನ್ನಿಲ್ಲಿ ಓದಬಹುದು. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮಿಂದ ಕತೆ, ಕವನ, ವಿವಿಧ ಪ್ರಕಾರದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಹಾಗೂ ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಪರ ಚಿಂತನೆ ಒಳಗೊಂಡ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಜೊತೆಗೆ ಬಹುಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ನೆಲದ ಜನರ ಧ್ವನಿಯಾಗುವ ಹಂಬಲದಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕುಂದು ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಓದುಗ ಪ್ರಭುಗಳಾದ ನೀವು ಪತ್ತಿಕೆಯ ಭಾಗವೂ ಹೌದು. ಹೀಗಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯೂ ನಮಗೆ ಅತ್ಯಮೂಲ್ಯ. ಕಥೆ, ಕವನ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ಆರೋಗ್ಯ, ತಿಕ್ಕಣ, ಕ್ರೀಡೆ, ಕೃಷಿ, ಅಪರೂಪದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು, ಅಂಕಣ, ಮಹಿಳೆ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳು ಸೇರಿದಂತೆ ವಿವಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಕುರಿತಾದ ನಿಮ್ಮ ಬರಹಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತೇವೆ ಆದರೆ, ಕಳುಹಿಸಿದ ಬರಹಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಂಜಸ ಎನಿಸುವುದಷ್ಟೇ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮ ನಂಬುಗೆಯ ಸಮಾಜಕ್ಕಾಗಿ ಒಳತನ್ನೇ ಬಯಸುತ್ತ, ಬರೆಯುತ್ತ ಎಲ್ಲರೂ ಒಳ ಗೊಳ್ಳೋಣ. ಬೆಳಕಿನ ಹಾದಿ: ರಾಮಾಯಣ, ಮಹಾಭಾರತ, ಸಾಧು ಸಂತರು, ವಿಜ್ಞಾನಿ, ಹೀಗೆ ಪುಣ್ಯ ಪುರುಷರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಘಟನೆಗಳು ಅಥವಾ ನೈತಿಕ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಬರೆದು, ಕೊನೆಗೆ ಅಂತಹ ಕಥೆಯಿಂದ ನಮಗೆ ತಿಳಿಯುವ ಮೌಲ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ 250 ಪದಗಳ ಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳಕಿನ ಹಾದಿ ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಿ, ಸೂಕ್ತವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತೇವೆ. ಹೊಸ ಬರಹಗಾರರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಧ್ಧವಾಗಿದೆ. ಸಂಪಾದಕರು: ಹಂಪಿ ಟೈಮ್ಸ್, ಶ್ರೀ ಓಂಕಾರೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ, ವಾಲೀಕಿ ವೃತ್ತದ ಹತ್ತಿರ, ಹೊಸಪೇಟೆ, ವಿಜಯನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ. ಇ-ಮೇಲ್: hampitimes@gmail.com M: 94486 33038

ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಮತ್ತು ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಬದುಕನ್ನು ಗೌರವಿಸೋಣ...

■ ಡಾ. ರಾಜಶೇಖರ ಜಮದಂದಿ

ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ನಮ್ಮ ನಡುವೆ ಇದ್ದರೂ ಅವರನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿ ಕೊಳ್ಳದೇ ಅವರು ಕಣ್ಮರೆಯಾದಾಗ ಗುಣ ಗಾನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅವರು ಎಲೆಮರೆಯ ಕಾಯಿಯಂತೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ಗಮನಿಸುವ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ತೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತಹವರು ಇದ್ದೂರಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವುದು ಅಥವಾ ಪರ ಊರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿ ಕೊಂಡಿರಬಹುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ: ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಕ್ರಿಯೆಗಳಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಶೋಧನೆ, ಸಂಗೀತ, ಹಾಡು, ಚಿತ್ರಕಲೆ, ಶಿಲ್ಪಕಲೆ, ಶಾಸನ ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಶಿಬಿರ, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ, ಪರಿಸರ ರಕ್ಷಣೆ, ಸಂಗ್ರಹಣೆ(ನಾಣ್ಯ, ಅಂಚೆಚೀಟಿ, ಪುಸ್ತಕ, ರಾಷ್ಟ್ರದ್ರವ್ಯ ಇತ್ಯಾದಿ) ಆರೋಗ್ಯಸೇವೆ, ಕೈವಣಿಕೆ, ಪ್ರಾಣಿಪಕ್ಷಿಗಳ ಸಾಕಾಣಿಕೆ ಯಾಗಿರಬಹುದು. ಅಲ್ಲದೆ ಮಾನವೀಯ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಕಾರ, ನೈತಿಕ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಆದರ್ಶದ ಮಾತುಗಳು ಮತ್ತು ನೇರವಾಗಿ ಸಹಾಯ-ಸಹಕಾರಗಳು ಮುಂತಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಇನ್ನಿತರ ಯಾವುದೇ ಮೂಲ ಆಧಾರಗಳಿಲ್ಲದೆ ಯಾರಾದರೂ ಏನಾದರೂ ನೀಡಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಮನೋಭಾವ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದೇರೀತಿ ಇವುಗಳ ಆಧಾರದ

ಮೇಲೆ ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಬದುಕನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರಬಹುದು. ಅಂಥವರ ಬದುಕನ್ನು ಉಳ್ಳವರು ಪತ್ತೆಮಾಡಿ ದಾರಿ ತೋರಿದರೆ ಅವರಿಂದ ಇನ್ನಷ್ಟು ಉತ್ತಮ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದು. ಹಾಗೆಯೇ ಅವರ 'ಕಲೆ'ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಯವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾದೀತು.

ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವರೊಳಗಿರುವ 'ಕಲೆ' ನಶಿಸಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇದ್ದಾಗ ಅವರ ಸಾರ್ಥಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಬಹುಮಾನ, ನೀಡುವುದು ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿರುವವರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಅವರನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ಸಂಘ-ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಗೌರವ-ಸನ್ಮಾನಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಇನ್ನಷ್ಟು ಉತ್ತೇಜನ ಅಥವಾ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಿದರೆ ಅವರಿಂದ ಇನ್ನೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಇಂತವರಿಂದ ಆಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಳು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಡೆದು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸಮಷ್ಟಿಪ್ರಜ್ಞೆ ಅನಾವರಣಗೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಸಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಕಲಾ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿರುವ ಮನುಷ್ಯನ ತತ್ವಾರ್ಥಗಳು ಸಮಾಜದ ಉನ್ನತಿಗೆ ಪ್ರೇರಕವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಆತನ ಪೂರ್ವಾಪರಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಸರಿಯಾದ ಮಾನದಂಡಗಳ ಮೂಲಕ ಗೌರವಿಸುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಜವಬ್ದಾರಿ. ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ನಿಜವಾದ ಕಲೆಯನ್ನರಿಯದೇ ಆತ ಸತ್ತ ನಂತರ ಮರಣೋತ್ತರವಾಗಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಘೋಷಿಸುವುದು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸರಿ? ಈರೀತಿ ಕಲಾಧಾಕನ ಬದುಕಿಗೆ ಆಶ್ರಯ, ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ನೀಡದೆ ಆತ ಇಲ್ಲವಾದಾಗ ನಾನಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವೈಭವೀಕರಿಸಿ ಕೊಂಡಾಡುತ್ತಾ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಹಗಲು ಕೊಡುವುದು ವಿಪರ್ಯಾಸವಲ್ಲವೇ? ಒಟ್ಟಾರೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ವ್ಯಕ್ತಿ ಜೀವಂತವಿರುವಾಗಲೇ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಅಭಿಮಾನ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡೋಣ.

ಓದುಗರ ಗಮನಕ್ಕೆ

ಪತ್ತಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ಜಾಹೀರಾತುಗಳು ವಿಶ್ವಾಸಪೂರ್ಣವೇ ಆದರೂ ಅವುಗಳಲ್ಲಿನ ಮಾಹಿತಿ, ವಸ್ತುಲೋಪ, ದೋಷ, ಗುಣಮಟ್ಟ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಕುರಿತು ಆಸಕ್ತ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಜಾಹೀರಾತುದಾರ ರೊಡನೆಯೇ ವ್ಯವಹರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಪತ್ತಿಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. - ಜಾಹೀರಾತು ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರು.

ಕವಿ ಮನಸು

ಮತಿಯಲಿ ಹುರುಪಿರಲಿ

ಶತಕದ ಪರಿಧಿಯ ಮಿತಿಯನು ನೆನೆಯದೆ
ಮತಿಯಲಿ ಯೌವನ ಹುರುಪಿನಲಿ
ಸತಿಯನು ನಗಿಸುತ ಪತಿಯವ ನಿಂತಿಹ
ಚ್ಯುತಿಯನು ತಾರದೆ ಒಲವಿನಲಿ

ಹಿಂದಿನ ಬದುಕಿನ ಸುಂದರ ಕ್ಷಣಗಳ
ಚಂದವ ಬಣ್ಣಿಸಿ ಪತಿಯಾಯ
ಬಂಧದ ಖುಷಿಯನು ಹೊಂದುತ
ಮಡದಿಯು
ಕುದದೆ ಬೀರಲು ನಸುನಗೆಯ

ಗಂಡನ ನುಡಿಗಳ ಹೆಂಡತಿ ಆಲಿಸಿ
ತಂದಿರ ಲಜೆಯ ಮನದಲ್ಲಿ
ಚಂದದ ಒಲವಿನ ನಂದದ ಬೆಳಕಲಿ
ಕಂಡಿತು ಕಂಪದ ಮೊಗದಲ್ಲಿ

ಬಳಗವು ನಿಪಹಿತ ಸುಳಿಯದೆ ಹೋದರು
ಕಳೆದಿರ ನೋವಿನ ದಿನದಲ್ಲಿ
ಗೆಲುವನು ತಂದಿದೆ ಬಳುವಳಿ ನೀಡಿದೆ
ಗೆಳೆತನ ಸತಿ ಪತಿ ನಡುವಲ್ಲಿ

- ಪೆರ್ಮುಖ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಭಟ್

ಜೀವನ ಕನ್ನಡಿ

ಜೀವನ ಒಂದು ಕನ್ನಡಿಯಂತೆ
ತೋರುವುದು ನಾವಿರುವಂತೆ
ಮಾಡಿದರೆ ನಾವುಗಳು ಚಿಂತೆ
ಚಿಂತೆಯು ಅದಕ್ಕೇಕೆ ಅಂತೆ

ಬದುಕಿನೊಳು ಏರು ಪೇರುಗಳಂತೆ
ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಪೇರುಗಳಂತೆ
ಆಸೆಗಳು ಮನುಷ್ಯ ಸಹಜವಂತೆ
ಸರಳತೆ ಬಾಳಿಗೆ ಇಲ್ಲ ಚಿಂತೆ

ಅಂಗೈ ಕನ್ನಡಿಗಂತೆ ಅಂತರಂಗ
ಕನ್ನಡಿ ನೋಡು
ಅಂತರ್ಧಾನಿಯಾಗಿ ಒಳಗೆ ಹೋಗಿ
ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಸಾಗಿ ಹೋಗು

ನಾಲಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಇದ್ದೆ
ನಾಡೆಲ್ಲಾ ಒಳ್ಳೆಯದಂತೆ
ಈ ನಿಜವಾ ಅರಿಯದೆ ಇದ್ದೆ
ಬಾಳೆಲ್ಲ ನರಕವಂತೆ

ಆಕಾಶ ಮೇಲಿರುವುದು ಸಹಜ
ಭೂದೇವಿ ಕೆಳಗಿರುವುದು ಸಹಜ
ಎರಡರ ನಡುವೆ ಇರುವ ಮನುಷ್ಯ
ಆಸೆಗಳ ಬಿಟ್ಟು ಬದುಕೋ ಸಹಜ

- ಕೆ ಎಂ ಬಸವರಾಜ ಹೊಸಪೇಟೆ

ಹೆಣ್ಣು

ಹೆಣ್ಣು ಮುಗ್ಧ ಮನಸ್ಸಿನವಳು
ತಾಳ್ಮೆ ಸಹನೆ ಉಳ್ಳವಳು
ಹಾಗಂತ ಭೋಗದ ವಸ್ತು ಅವಳಲ್ಲಾ

ಅವಳು ಪವಿತ್ರವಾದವಳು
ಪೂಜಿಸದಿದ್ದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ
ಗೌರವಿಸಿ ಅವಳನ್ನ

ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಕಣ್ಣಾಗುವವಳು
ಮನೆಯನ್ನು ಬೆಳಗುವವಳು
ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಬದುಕಲು
ಬಿಡಿ ಅವಳನ್ನ.....

ಹೆಣ್ಣು ಯಾರ ಆಸ್ತಿಯಲ್ಲಾ
ಯಾರ ದಾಹದ ಆಹಾರವಲ್ಲಾ
ಅವಳು ನಿಮ್ಮ ಹಾಗೆಯೇ
ಒಂದು ಜೀವನೇ ತಾನೇ.

- ರೇಷ್ಮಾ ಶೆಟ್ಟಿ

ಹಂಪಿ ಟೈಮ್ಸ್

ವಿಜಯನಗರದ ಹೆಮ್ಮೆ
ಸ್ಥಳೀಯ ಸುದ್ದಿಗಳಿಗಾಗಿ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ
www.hampitimes.com
epaper.hampitimes.com

ಅಲೆಮಾರಿ ಸಮುದಾಯದ ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಯುವ ಕನಸುಗಳು

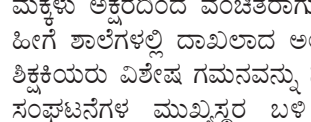
ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಕೊಪ್ಪಳ ಜಿಲ್ಲೆ ಕುಪ್ಪಳಿ ತಾಲೂಕಿನ ಹಿರೇಬನ್ನಿಗೋಳದ ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಘಟನೆ ನಡೆಯಿತು. ತನ್ನ ಹೊಲಕ್ಕೆ ಹಂದಿಗಳು ನುಗ್ಗಿ ದಾಂಧಲೆ ಮಾಡಿದವು ಎಂದು ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ ಶೆಟ್ಟರ್ ಎನ್ನುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಶಾಲೆಗೆ ನುಗ್ಗಿ ಹಂದಿ ಸಾಕುವವರ ಮಗಳು ಯಾರೆಂದು ಕೇಳಿ, ಎದ್ದು ನಿಂತ ಗೌರಿಯನ್ನು ಹೊಡೆದು, ಹೊರಗೆ ಎಳೆದು ತರುತ್ತಾನೆ. ಮಗು ತೆರಳಿದ ಆಕ್ರಮಣಕ್ಕೆ ಬೆಚ್ಚಿಬಿದ್ದು ಕಿಚಾರನೆ ಕಿರುಚುತ್ತದೆ. 'ಸಾಲಿ ಓದಾಕ ಬಂದರ ಹಂದಿ ಕಾಯೋರು ಯಾರು? ಎಂದು ಕೆಂಗಣ್ಣಿನಿಂದ ಶೆಟ್ಟರ್ ಗದರುತ್ತಾನೆ. ತರಗತಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಅತಿಥಿ ಶಿಕ್ಷಕಿ ಚಂದ್ರಿಕಾ ಬಾದಡೆಗೆ ಆಕಸ್ಮಿಕ ಘಟನೆಗೆ ವಿಚಿತ್ರತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಇಡೀ ಶಾಲೆಯ ಮಕ್ಕಳ ಎದುರು 'ಹಂದಿ ಸಾಕೋರ ಮಗಳು' ಎನ್ನುವ ಅವಮಾನ ಆ ಮಗುವನ್ನು ಘಾಸಿಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಘಟನೆಯ ಸದ್ದು ಕೇಳಿ ಮುಖ್ಯ ಗುರುಗಳಾದ ಅನುರಾಧಓಡಿಬರುತ್ತಾರೆ. ವಿಚಾರಿಸಿ ಎಸ್.ಡಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಸದಸ್ಯರನ್ನೊಳಗೊಂಡಂತೆ ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಲಿಖಿತ ದೂರು ನೀಡುತ್ತಾರೆ.

ಕೊರವ ಅಲೆಮಾರಿ ಸಮುದಾಯದ ಸಂಜೀವಪ್ಪ ಮತ್ತು ದುರುಗಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಾದ ಗೌರಿ, ದೀಪಾ, ಪೇತು ಚಿನ್ನುವಿನ ಪುಟ್ಟ ಕುಟುಂಬ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಮೂರು ಮಕ್ಕಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಮೂರು, ಎರಡು, ಒಂದನೆ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಾರೆ. ಸಂಜೀವಪ್ಪ ಮತ್ತು ಗೌರಮ್ಮ ಜಾತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಲೂನು ಪೀಪಿ ಮಕ್ಕಳ ಆಟದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಮಾರುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಹೊಟ್ಟೆಪಾಡಿಗಾಗಿ ಊರೂರ ಜಾತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಚಿಕ್ಕ ಮಗು ಚಿನ್ನುವಿನೊಂದಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ತಮಗಿರುವ ಆಶ್ರಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ಮಕ್ಕಳು ಮಾತ್ರ ಉಳಿಯುತ್ತಾರೆ. ಒಂಬತ್ತು ವರ್ಷದ ಗೌರಿ ತಾನೆ ಅಡುಗೆ ಮಾಡಿ ತನ್ನ ತಂಗಿ ತಮ್ಮನಿಗೆ ಊಟ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು, ಅವರನ್ನು ತಯಾರಿ ಮಾಡಿ, ತಾನೂ ರೆಡಿಯಾಗಿ ದಿನಾಲು ಮೂವರೂ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಬಿಸಿಯೂಟ ಇರುವ ಕಾರಣ ಮದ್ಯಾಹ್ನದ ಊಟದ ಸಮಸ್ಯೆ ಈ ಮಕ್ಕಳಿಗಿಲ್ಲ.

ಸಂಜೀವಪ್ಪನ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನಿಗೆ ಸೇರಿದ 2 ದೊಡ್ಡ ಹಂದಿ ಮತ್ತು ಆರು ಚಿಕ್ಕ ಮರಿಗಳಿವೆ. ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ ಹೊಟ್ಟೆಪಾಡಿಗ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನ ಹಂದಿಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸಂಜೀವಪ್ಪನ ಮನೆಯವರ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಸಂಜೀವಪ್ಪ ತನ್ನ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನಿಗೆ ಇದೇ ಶೆಟ್ಟರ್ ಅವರಿಂದ ತಾನು ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಬಡ್ಡಿ ಸಾಲ ಕೊಡಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಆ ಸಾಲ ಮರುಪಾವತಿಸುವ ಗಡುವು ಇನ್ನು ಎರಡು ತಿಂಗಳಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ ಶೆಟ್ಟರಿಗೆ ತಾನು ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟವನ ಹಂದಿಗಳ ನನ್ನ ಹೊಲದಲ್ಲೂ ದಾಂಧಲೆ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಸಿಟ್ಟಿರಬೇಕು. ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಹಂದಿಗಳು ದಾಂಧಲೆ ಮಾಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ಶೆಟ್ಟರು ಸಂಜೀವಪ್ಪನಿಗೆ ಫೋನ್ ಮಾಡಿದಾಗ 'ನಾವು ದುಡಕಂಡು ತಿನ್ನೋಕೆ ಜಾತ್ರೆಗೆ ಬಂದೀವಿ ಧನಿ, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹಂದಿ ನೋಡಕಳ್ಳಾಕ ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಅವರು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗಿರಬೇಕು' ಎಂದಿದ್ದಾನೆ. 'ಹಂದಿ ಕಾಯೋರು ಬಿಟ್ಟು ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋದ ಸಿಟ್ಟಿಗೆ ಶೆಟ್ಟರು ನನ್ನ ಮಗಳನ್ನು ಹೊಡೆದಿರಬೇಕು' ಎಂದು ಸಂಜೀವಪ್ಪ ಮುಗ್ಧವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಅರುಣ್ ಜೋಳದ ಕೊಡ್ಡಿಗಿ ಲೇಖಕರು

ಈ ಘಟನೆಯನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಗಮನಿಸಿದರೆ, ಕರ್ನಾಟಕದ ಅಲೆಮಾರಿ ಸಮುದಾಯಗಳ ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣದ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅಲೆಮಾರಿಗಳು ಹೊಟ್ಟೆಪಾಡಿಗಾಗಿ ಊರೂರು ಅಲೆಯುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಮಕ್ಕಳ ಜತೆಯೇ ಅಲೆಮಾರಿತನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹವರ ಮಕ್ಕಳು ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು ಅಲೆಮಾರಿಗಳು ಒಂದೆಡೆ ನೆಲೆಸಿದರೂ, ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ದುಡಿಮೆಗಾಗಿ ಹೊರ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಶಾಲೆಯ ಶಿಕ್ಷಕ ಶಿಕ್ಷಕಿಯರು ಈ ಅಲೆಮಾರಿ ಬುಡಕಟ್ಟಿನ ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷ ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಕೊರವ ಸಮುದಾಯ 2011ರ ಜನಗಣತಿಯ ಪ್ರಕಾರ 56 ಸಾವಿರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇದೆ. ಬಹುತೇಕ ಅಲೆಮಾರಿತನಕ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಈ ಸಮುದಾಯದ ಮಕ್ಕಳು ಅಕ್ಷರದಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅಂತೆಯೇ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯು ಹೀಗೆ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾದ ಅಲೆಮಾರಿ ಬುಡಕಟ್ಟು ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ಶಿಕ್ಷಕ ಶಿಕ್ಷಕಿಯರು ವಿಶೇಷ ಗಮನವನ್ನು ನೀಡುವ ಕುರಿತು ಬುಡಕಟ್ಟು ಅಲೆಮಾರಿ ಸಂಘಟನೆಗಳ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರ ಬಳಿ ಚರ್ಚಿಸಿ ಕೆಲವು ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು

ರೂಪಿಸಬೇಕಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ಪ್ರೊ.ಎಸ್.ಜಿ.ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ ಅವರ ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಕೆ.ಎಂ.ಮೇತ್ರಿ ಅವರ ಸಂಪಾದಕತ್ವದಲ್ಲಿ 2007-08 ರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ 22 ಅಲೆಮಾರಿ ಸಮುದಾಯಗಳ ಅಧ್ಯಯನ ಕೃತಿಗಳು ಪ್ರಕಟವಾಗಿವೆ. ಈ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಅಲೆಮಾರಿ ಸಮುದಾಯದ ಮಕ್ಕಳು ಹೇಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ವಂಚಿತರಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳೇನು ಎನ್ನುವುದು ಅರಿವಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಲೆಮಾರಿತನಕ್ಕೂ, ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೂ ವಿರುದ್ಧ ಸಂಬಂಧವಿದೆ. ಅಂದರೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಅಲೆಮಾರಿಕೊಂಡಿರುವ ಕಾರಣ ಒಂದೆಡೆ ನಿಂತು ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯುವುದು ಈ ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದು. ಸಹಜವಾಗಿ ಅಲೆಮಾರಿ ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಈಗಲೂ ನಿಲುಕದ ನಕ್ಷತ್ರವೆ. ಅಲೆಮಾರಿ ಸಮುದಾಯಗಳು ಈಗ ಕೆಲವೆಡೆ ನೆಲೆ ನಿಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಉಳಿದಂತೆ ಅಲೆಮಾರಿತನವಿದೆ.

ಕೆಲವು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ, ಅಲೆಮಾರಿ ಕುರುಬರಲ್ಲಿ 2001 ರ ಜನಗಣತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಸಾಕ್ಷರತೆ 25.03 ರಷ್ಟಿದೆ. ಪುರುಷರಲ್ಲಿ ಶೇ 18.44 ರಷ್ಟಿದ್ದರೆ, ಮಹಿಳೆಯರು ಶೇ 6.59 ರಷ್ಟಿದೆ. 2007 ರ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಪ್ರಕಾರ ಅಲೆಮಾರಿ ಕುರುಬರ ಮಹಿಳೆಯರ ಶಿಕ್ಷಣ ಶೇ 6.59 ರಷ್ಟಿದೆ. ಹಕ್ಕಿಪಿಕ್ಕಿ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರಮಾಣ ಪುರುಷರು 19.23 ರಷ್ಟಿದ್ದರೆ, ಮಹಿಳೆಯರು 10.31 ರಷ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಒಟ್ಟು 14.74 ರಷ್ಟು ಸಾಕ್ಷರರಿದ್ದಾರೆ. ಗೋಸಂಗಿ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಶೇ 36.59 ರಷ್ಟು ಗಂಡಸರ ಶಿಕ್ಷಣವಿದ್ದರೆ, 36.08 ರಷ್ಟು ಮಹಿಳೆಯರ ಶಿಕ್ಷಣವಿದೆ. ಬಹುಪಾಲು ಅಲೆಮಾರಿ ಸಮುದಾಯಗಳ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳು ಮೇಲಿನಂತೆಯೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾರೆ ಅಲೆಮಾರಿ ಸಮುದಾಯದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮಟ್ಟ ತುಂಬಾ

ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಮಹಿಳೆಯರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮಟ್ಟ ಗಣನೀಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದು ಕಾರಣವೆ. ಇಂದು ಬಹುಪಾಲು ಅಲೆಮಾರಿ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ವಾಸದ ನೆಲೆ ನಗರದ ಅಂಚಿಗೆ ಸುತ್ತುವರಿದಿದೆ. ಅಥವಾ ಅಲೆಮಾರಿ ಸಮುದಾಯಗಳು ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದ ವಲಸೆಯನ್ನು ಕೈಬಿಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಗೋಸಂಗಿ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ನಗರ ಪ್ರದೇಶದ ವಾಸದ ನೆಲೆ ಶೇ 70 ರಷ್ಟಿದ್ದರೆ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ವಾಸದ ನೆಲೆ ಶೇ 30 ರಷ್ಟಿದೆ. ಫಿರೋಜ್ ಸಮುದಾಯದ ವಾಸದ ನೆಲೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಶೇ 22 ರಷ್ಟಿದ್ದರೆ, ನಗರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಶೇ 78 ರಷ್ಟಿದೆ. ಗೋಂಧಳ ಸಮುದಾಯದ ವಾಸದ ನೆಲೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಶೇ 19.47 ರಷ್ಟಿದ್ದರೆ, ನಗರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿ ಶೇ 80.53 ರಷ್ಟಿದೆ. ಬೈಲ ಪತ್ತಾರ ಸಮುದಾಯ ನಗರ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಶೇ 51.36 ಇದ್ದರೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿ 49.31 ರಷ್ಟಿದೆ. ದೊಂಬಿವಾಸ ಸಮುದಾಯ ನಗರ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಶೇ 51.36 ಇದ್ದರೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿ 49.31 ರಷ್ಟಿದೆ. ಕಂಜರ ಘಾಟ ಸಮುದಾಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿ 163 ಜನರು ನೆಲೆಸಿದ್ದರೆ, ನಗರ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 1834 ರಷ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಹೀಗೆ ಅಲೆಮಾರಿ ಸಮುದಾಯಗಳು ನಗರದ ಅಂಚಿಗೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಇದು ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದೆಯೇ ಎಂದರೆ ಅದೂ ಇಲ್ಲ. ಬಹುಪಾಲು ನಗರದ ಕಸ ಆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಇಲ್ಲವೆ ಹೋಟೆಲು ಅಂಗಡಿ ಮುಗ್ಗುಳುಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಲಕಾರ್ಮಿಕರಾಗಿ ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಸರಕಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ವಸತಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಲೆಮಾರಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ನೀಡಿ, ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಲೆಮಾರಿ ಸಮುದಾಯದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಈ ವಸತಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಸೇರಿಸುವಂತಹ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸಿದರೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಾದರೂ ಬದಲಾವಣೆ ಕಾಣಬಹುದು.

ಝೀಕಾ ವೈರಸ್, ಭಯ ಬೇಡ ಜಾಗೃತಿ ಇರಲಿ: ರಮೇಶ್ ಬಾಬು

■ ಹಂಪಿ ಟೈಮ್ಸ್ ಬಳಾಂರಿ ಝೀಕಾ ಎಂಬುದು ವೈರಸ್ ಸೋಂಕು ಆಗಿದ್ದು, ಡೆಂಗಿ, ಚಿಕನ್ ಗುನ್ಯಾ ರೋಗ ಹರಡುವ ಈಡೀಸ್ ಜಾತಿಯ ಸೋಂಕುಗಳೆಂದಲೂ ಹರಡುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಮನೆಯ ಸುತ್ತಲೂ ನೀರು ನಿಲ್ಲುವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಪರಿಕರಗಳಾದ ತೆಂಗಿನಚಿಮ್ಮ, ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಕಫ್, ತಗಡಿನ ಡಬ್ಬ, ಟೈರ್ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಜಿಲ್ಲಾ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣಾಧಿಕಾರಿ ಡಾ.ಯಲ್ಲಾ ರಮೇಶ್ ಬಾಬು ಅವರು ವಿನಂತಿಸಿದರು. ಜಿಲ್ಲಾಡಳಿತ, ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತ್, ಜಿಲ್ಲಾ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ, ಜಿಲ್ಲಾ ರೋಗವಾಹಕ ಆಶ್ರಿತ ರೋಗಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣ ವಿಭಾಗ ಇವರ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಗುರುವಾರ ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿದ್ದ ವಿಶ್ವ ಸೋಂಕು ದಿನದ ಅಂಗವಾಗಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ

ಕಲ್ಯಾಣ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಚೇರಿ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾ ವಿಧಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಅವರು ಮಾತನಾಡಿದರು. ಬಳಕೆಗಾಗಿ ನೀರು ತುಂಬುವ ಡ್ರಮ್, ಬ್ಯಾಲೆಟ್, ಒಮೆಂಟ್ ತೊಟ್ಟಿ, ಕಲ್ಲಿನದೋಣಿ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ವಾರಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಿ ನೀರು ತುಂಬಿದ ನಂತರ ಸರಿಯಾಗಿ ಮುಚ್ಚುವವನ್ನು ಮುಚ್ಚುವ ಮೂಲಕ ರೋಗ ತಡೆಗೆ ಸಹಕರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಅವರು ಮನವಿ ಮಾಡಿದರು. ಬ್ರಿಟೀಷ್ ವೈದ್ಯರಾದ ಸರ್.ರೊನಾಲ್ಡ್ ರಾಸ್ ರವರು 1897 ಆಗಷ್ಟೆ 20 ರಂದು ಹೆಣ್ಣು ಅನಾಫಿಲಿಸ್ ಸೋಂಕು ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಮೇಲೆಯೇ ಹರಡುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದರು. ನಂತರ ಸೋಂಕು ಕಟ್ಟುವಿಕೆಯಿಂದ ಹರಡುವ ಮೇಲೆಯೇ, ಮದುಳು ಜ್ವರ, ಆನಕಾಲು ರೋಗ, ಡೆಂಗ್ಯೂ, ಚಿಕನ್ ಗುನ್ಯಾ

>>4

ಕೀಟ, ರೋಗ ಬಾಧೆ ಕಂಡಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಿ

■ ಹಂಪಿ ಟೈಮ್ಸ್ ಬಳಾಂರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಬೆಳೆಗಳಾದ ಮೆಕ್ಕೆಜೋಳ ಮತ್ತು ತೊಗರಿ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಕೀಟ ಮತ್ತು ರೋಗ ಬಾಧೆಗಳು ಕಂಡುಬರುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದ್ದು, ಸೂಕ್ತ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಜಂಟಿ ಕೃಷಿ ನಿರ್ದೇಶಕ ಡಾ.ಕೆ.ಸೋಮಸುಂದರ್ ಅವರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮೆಕ್ಕೆಜೋಳ ಬೆಳೆಯು ಸುಮಾರು 50-60 ದಿನದ ಬೆಳೆಯಾಗಿದ್ದು, ಫಾಲ್ ಸೈನಿಕ ಹುಳು ಕಂಡುಬರುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. ಇದು ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಎಲೆಯ ಮೇಲೆ ಬಿಳಿ ಮಚ್ಚೆಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ನಂತರ ಉದ್ದವಾದ ರಂಧ್ರಗಳು, ಹಿಕ್ಕಿಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಹರಿದ ಎಲೆಗಳು ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಹತೋಟಿ ಕ್ರಮಗಳು: ದೊಡ್ಡ ಹಂತದ ಮರಿಹುಳುಗಳು ಕಂಡುಬಂದರೆ ಕೈಯಿಂದ ಅರಿಸಿ ನಾಶಪಡಿಸಬಹುದು. ಜೈವಿಕ ಶೀಲೇಂದ್ರ ಕೀಟನಾಶಕಗಳಾದ ನೋಮೊರಿಯಾ ರಿಲ್ಯೆ ಅಥವಾ ಮೆಟಾರ್ನಿಜಿಯಮ್ ಅನಿಸೋಪ್ಟಿಯಂ ಯನ್ನು 2 ಗ್ರಾಂ ಪ್ರತಿ ಲೀ. ನೀರಿಗೆ ಬೆರೆಸಿ ಸಿಂಪಡಿಸಬಹುದು. ಹೊಲದಲ್ಲಿ ದೀಪಾಕರ್ಷಕ ಬಲೆಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿ ಪತಂಗಗಳನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಿ ನಾಶಪಡಿಸಬಹುದು. ರಸಾಯನಿಕ ಕೀಟನಾಶಕ ಗಳಾದ ಇಮಾಮೆಕ್ಸ್ ಬೆಂಜೋಯೀಟ್

5 ಎಸ್.ಜಿ @ 0.4 ಗ್ರಾಂ ನಷ್ಟು ಪ್ರತಿ ಲೀ. ನೀರಿಗೆ ಅಥವಾ ಕೋರಾಂಟಿನಿಲಿಮೋಲ್ 18.5 ಎಸ್.ಸಿ @ 0.4 ಮಿ.ಲೀ ನಷ್ಟು ಪ್ರತಿ ಲೀ. ನೀರಿಗೆ ಅಥವಾ ಥೆರೋಡಿಕ್ಸಾಬ್ 75 ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಪಿ @ 1 ಗ್ರಾಂ ನಷ್ಟು ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ ಬೆರೆಸಿ ಸಿಂಪಡಿಸಬಹುದು. ತೊಗರಿ ಬೆಳೆ: ತೊಗರಿ ಬೆಳೆಯು ಸುಮಾರು 50-60 ದಿನಗಳೊಳಗಾಗಿ ಬರುವ ಬೆಳೆಯಾಗಿದ್ದು, ಬಿತ್ತನೆಯಾದ 45-60 ದಿನಗಳ ಬೆಳೆಯ ಕುಡಿಯನ್ನು ಚಿವುಟುವುದರಿಂದ ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈ ಬೆಳೆಗೆ ಸೊರಗು ರೋಗ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಬಿತ್ತನೆಯಾದ 45-60 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸಸಿಗಳು ಬಾಡುತ್ತವೆ. ಹೂ ಲಿಟರ್ ನೀರಿಗೆ ಬೆರೆಸಿ ಬಾಧಿತ ಗಿಡದ ಬುಡಕ್ಕೆ ನೀಡಬೇಕು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮೆಕ್ಕೆಜೋಳ ಮತ್ತು ತೊಗರಿ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಕೀಟ ಮತ್ತು ರೋಗ ಬಾಧೆಗಳು ಕಂಡುಬಂದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

>>4

